

Όψεις ανασυγκρότησης: Χίος 1949 - 1956

Αρχείο Νικολάου Ε. Παναγιωτάτου
Νομάρχη Χίου 1949 - 1956

Επιμέλεια Ελίσα Ν. Παναγιωτάτου

Το αρχείο του πατέρα μου Νικολάου Ε. Παναγιωτάτου, Νομάρχη Χίου, 1949-1956, περιλαμβάνει εκθέσεις, έγγραφα, κείμενα, ομιλίες, αλληλογραφία, έντυπα. Αξιοποιήθηκε στο βιβλίο Όψεις ανασυγκρότησης. Θραύσματα ημερολογίου: Χίος 1949-1956, 2016.

Θεώρησα χρέος μου την ψηφιοποίηση του αρχείου, έχοντας κατά νου τους νέους ερευνητές, οι οποίοι ανιχνεύουν τις θεσμικές, αναπτυξιακές και οργανωτικές καταβολές του τόπου μας. Υπ' αυτό το πρίσμα ταξινόμησα το αρχείο σε πέντε ενότητες:

- i. Θέματα Διοίκησης – Αποκέντρωσης – Αυτοδιοίκησης
- ii. Αναπτυξιακά Προγράμματα – Αναπτυξιακή Αποτίμηση
- iii. Παρακολούθηση της Πορείας Εκτέλεσης Αναπτυξιακών Έργων με Έμφαση στη Διαχείριση Χρηματικών Ενταλμάτων
- iv. Πρόγραμμα «Πρόνοια - Εργασία» 15/7/1951 - 31/7/1953. Οδικά Έργα – Ημερομίσθια
- v. Διάφορα

Η ροή των ενοτήτων συμβάλλει στη διαμόρφωση ολοκληρωμένης εικόνας για σημαντικές όψεις της ευαίσθητης εποχής παρά τις ασυνέχειες σε επιμέρους θέματα. Πολύμορφη πληροφόρηση αναδεικνύει την αναπτυξιακή δυναμική, τις τοπικές ιδιαιτερότητες, το ειδικό βάρος της φυσιογνωμίας του τόπου, την ευθραυστότητα του κοινωνικού τοπίου. Κρίσιμο ζήτημα η δημιουργία νέων θεσμών αυτοδιαχείρισης, αλλά και η αντιμετώπιση των χωρικών και κοινωνικών ανισοτήτων – φτώχεια, νοσήματα, απομόνωση του Βορρά, ανυπαρξία υποδομών. Όραμα επίσης ο σχεδιασμός της παραγωγικής βάσης, η ποιότητα ζωής, η προστασία του περιβάλλοντος, η υποστήριξη της παιδείας και της ελεύθερης διακίνησης των ιδεών, ο πολιτισμός.

Όντας νομικός ο ίδιος, ο Νικόλαος Παναγιωτάτος προσέδωσε καθοριστική βαρύτητα στον εκσυγχρονισμό της διοίκησης, στη σημασία της αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, στην επικοινωνία με τους πολίτες, στον συμμετοχικό σχεδιασμό.

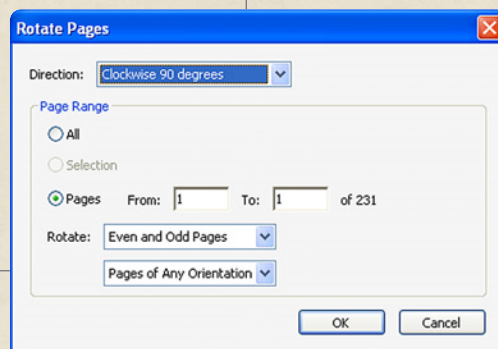
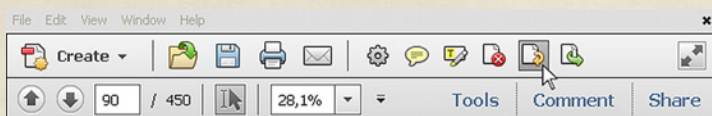
Μελετώντας το αρχείο, η ομοιότητα των πρακτικών συμπιέζει την αίσθηση του χρόνου. Ίσως γι' αυτό η προσπάθεια συμβάλλει, στη σύνθεση της εξελισσόμενης απεικόνισης για σημαντικά πολιτικο-κοινωνικά ζητήματα.

Ευχαριστώ την κ. Κέλυ Αρετάκη για τη συμβολή της στο δύσκολο έργο της ψηφιοποίησης.

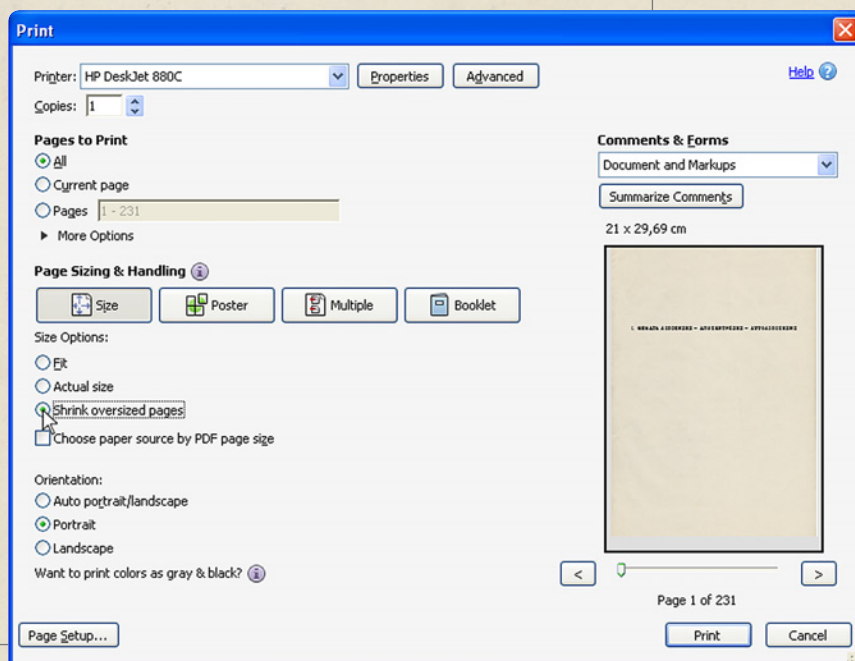
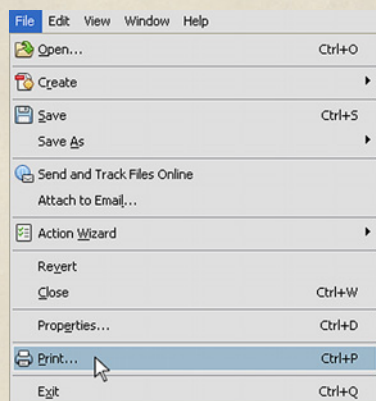
Ελίζα Παναγιωτάτου
Οκτώβριος 2018

Όπου απαιτείται περιστροφή σελίδων στην οθόνη του Η/Υ επιλέξτε από την μπάρα των εργαλείων την επιλογή Rotate Pages και στο πλαίσιο διαλόγου που εμφανίζεται δηλώστε:

- στο Direction: Clockwise 90 degrees
- στο Pages: ποιες σελίδες θέλετε να περιστρέψετε
- στο Rotate: Even and Odd Pages
Pages of Any Orientation

Κατά την εκτύπωση των αρχείων επιλέξτε από το μενού File -> Print την επιλογή Shrink oversized pages, ώστε οι μεγαλύτερης διάστασης σελίδες να προσαρμοστούν στην επιφάνεια εκτύπωσης.

Ι. ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ - ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. Προς τους κ.κ. Προϊσταμένους των εν τω Νομώ Δημοσίων Υπηρεσιών πλην των Δικαστικών. Εγκύκλιος, Χίος 16 Φεβρουαρίου 1950 4
2. Ομιλία Νικ. Παναγιωτάτου, Νομάρχου Χίου, εις το εν Θεσ/κη Συνέδριον των Νομαρχών της 2/5/1950 εις εκτέλεσιν της υπ' αριθ. 24919/22-3-50 Διαταγής Υπουργείου Εσωτερικών, επί του συντονισμού των ενεργειών των εν τω Νομώ πολιτικών αρχών κλπ. 8
3. Παρεμβάσεις Νικ. Παναγιωτάτου, Νομάρχου Χίου, εις το Συνέδριον Νομαρχών. Πάτρα, 9-14 Ιανουαρίου 1951 18
 - A. Πορίσματα εκ της εφαρμογής του νέου Νόμου περί επεκτάσεως των αρμοδιοτήτων των Νομαρχών κλπ., 10 Ιανουαρίου 1951 19
 - B. Τοπική αυτοδιοικήσεις κλπ., 11 Ιανουαρίου 1951 20
 - Γ. Προσωπική κατάσταση Νομαρχών, 12 Ιανουαρίου 1951 22
 - Δ. Προβλήματα Προσωπικού και εξοπλισμού Γραφείων Νομαρχιών κλπ., 13 Ιανουαρίου 1951 24
4. Απόψεις επί της συντάξεως νέου Κ.Ν.Δ.Κ., επείγον έγγραφο προς το Υπουργείον Εσωτερικών, Δ/σιν Τοπ. Αυτοδιοικήσεως. Χίος, 5 Μαρτίου 1951 26
5. Εισήγησις του Νομάρχου Χίου κ. Νικ. Παναγιωτάτου κατά το Συνέδριον των Νομαρχών Ρόδου. Απρίλιος 1952 31
 - A. επί του στοιχ. Β-ΙΙ θέματος 32
 - B. επί της αναθέσεως εις τας μονάδας της αυτοδιοικήσεως λειτουργιών Κρατικής φύσεως 39
 - Γ. επί του υπό στοιχ. Γ. Ι θέματος 41
6. Προσλαλιά του Νομάρχου Χίου κ. Νικ. Παναγιωτάτου κηρύσσοντος την έναρξιν των εργασιών του Συνεδρίου των κοινοτικών αρχόντων και Γραμματέων του Νομού Χίου 7/5/1952 42
7. Ν. Παναγιωτάτου, Παρατηρήσεις τινές επί της Εκθέσεως της Διευθύνσεως Πολιτικής Διοικήσεως επί της Αποκεντρώσεως των Ελληνικών Δημοσίων Υπηρεσιών 49
8. Προς το Υπουργείον Εσωτερικών, Α' Γενικήν Διεύθυνσιν, Δ/νσιν Διοικήσεως. Περί της Διοικητικής Αποκεντρώσεως, 20 Αυγούστου 1954 67
9. Ν. Παναγιωτάτου, Σχέδια ομιλιών σχετικών με την ανάγκην διοικητικής αναμορφώσεως του τόπου 70
10. Ν. 3200/1955 «περί Διοικητικής Αποκεντρώσεως» 79
11. Η Δημόσια Διοίκηση στο εδώλιο - Χρειάζεται εκσυγχρονισμό για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις σημερινές απαιτήσεις. Η Καθημερινή, 29 Ιουνίου 1990 95

Παράρτημα

1. Ο Κρατικός λόγος και πρακτικές	98
Α. Περί κοινοποιήσεως του Α.Ν. 1489/1950 «περί επεκτάσεως της αρμοδιότητος των Νομαρχών»	99
Β. Ν. 1673/1951 περί κυρώσεως, τροποποιήσεως και Συμπληρώσεως του Α.Ν. 1489/50 «περί επεκτάσεως της αρμοδιότητος των Νομαρχών»	103
Γ. Κοινοποίησης προσλαλιάς της Α.Μ. του Βασιλέως και προσφωνήσεως του Υπουργού Εσωτερικών εις Συνέδριον των πόλεων της Ελλάδος	106
Δ. Οδηγία καταρτίσεως και υποβολής εις αρμόδια Υπουργεία προϋπολογισμού Νομαρχιών οικονομικού έτους 1955-56	114
2. Νικ. Παναγιωτάτου, Νομάρχου Χίου, Έκθεσις επί του εφαρμοζομένου εν Μεγάλη Βρεττανία συστήματος Διοικήσεως και Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, εις εκτέλεσιν της υπ' αριθ. Εμπ. Πρωτ. 664/20-6-1950 Διαταγής Υπουργείου Εσωτερικών και συμφώνως τη υπ' αριθ. Δ.Ο.Σ. 317 συμβάσει έργου	119
3. Η Αμερικανική αποστολή	140
Α. Αναρτήσατε το πρόγραμμα αυτό δίπλα στο ραδιόφωνό σας	141
Β. Μήνυμα του Τζων Ο. Ουώκερ προς τους Νομάρχας της Ελλάδος	143
Γ. Αλληλογραφία	145
Δ. Έκθεσις επί της Ελληνικής Τοπικής Αυτοδιοικήσεως. Διεύθυνσις Πολιτικής Διοικήσεως, Οργανισμός Κοινής Ασφάλειας. Αθήναι - Ελλάς, 1952	156
II. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ	
1. Έκθεσις Πεπραγμένων της διοικήσεως του Νομού Χίου από 9 Μαΐου 1946 μέχρι 15 Φεβρουαρίου 1947. Υπεβλήθη εις τον Υπουργόν Εσωτερικών Γ. Παπανδρέου με αριθ. πρωτ. Εμπ. 34, 15 Φεβρουαρίου 1947	3
2. Έκθεσις περί της καταστάσεως του Νομού Χίου του τριμήνου Οκτωβρίου, Νοεμβρίου, Δεκεμβρίου 1949. Υπεβλήθη εις το Υπουργείον Εσωτερικών εις εκτέλεσιν της υπ' αριθ. 75952/279/29.10.49 εγκυκλίου Διαταγής Υπουργείου Εσωτερικών δια της υπ' αριθ. 626/16.1.1950 αναφοράς	23
3. Έκθεσις πεπραγμένων επί των κυριωτέρων θεμάτων του Νομού Χίου από του Σεπτεμβρίου 1949 μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1951 εις εκτέλεσιν της υπ' αριθ. 1570/27.11.51 Διαταγής Υπουργείου Εσωτερικών. Υπεβλήθη εις το Υπουργείον Εσωτερικών δια της υπ' αριθ. 2169/22.2.1952 αναφοράς	61
4. Έκθεσις πεπραγμένων επί των κυριωτέρων θεμάτων του Νομού Χίου από του Σεπτεμβρίου 1949 μέχρι τέλους Ιουνίου 1952 εις εκτέλεσιν της υπ' αριθ. 1570/27.11.51 Διαταγής Υπουργείου Εσωτερικών (με το 9480/29.8.1952 διαβιβαστικό)	104
5. Η εφαρμογή των Προγραμμάτων «Πρόνοια διά της εργασίας» και «Ενίσχυσις των διά προσωπικής εργασίας των κατοίκων εκτελούμενων κοινοτικών έργων εις τον Νομόν Χίου μέχρι τέλους Ιουνίου 1952». Εστάλη στο Υπουργείο Εσωτερικών, αριθ. πρωτ. 162/17.7.1952 και στο Υπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας, αριθ. πρωτ. 7769/52	143

6. Η εφαρμογή του Προγράμματος «Πρόνοια διά της εργασίας» εις τον Νομόν Χίου από 29.9.49 μέχρι 30.6.53. Εστάλη στο Υπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας, αριθ. πρωτ. 8828/30.7.53 και στην Αμερικανική Αποστολή αριθ. πρωτ. 8827/30.7.53	151
7. Περί των εργασιών υδρεύσεως από του έτους 1951 μέχρι τέλους Ιουνίου 1953. Ανακοίνωσις, 25 Αυγούστου 1953	155
8. Σύντομος Έκθεσις Πεπραγμένων επί των κυριότερων θεμάτων του Νομού Χίου κατά το έτος 1954 εις εκτέλεσιν της υπ' αριθ. 54043/231, 6 Αυγούστου 1954 Διαταγής Υπουργείου Εσωτερικών, 15 Μαρτίου 1955. Σχέδιο με χειρόγραφες συμπληρώσεις	164
9. Αναζήτηση πόρων για τη δημιουργία και οργάνωση μόνιμης τοπικής έκθεσης. Αριθ. πρωτ. 851/24.1.1955	196
10. Περί της γενικής οικονομικής καταστάσεως του πληθυσμού κ.λπ. του Νομού Χίου εις εκτέλεσιν της υπ' αριθ. Ε.Π. 510/17.3.55 Διαταγής Υπουργείου Εσωτερικών, 22 Μαρτίου, 1955	204
11. Έκθεσις περί της γενικής οικονομικής καταστάσεως του πληθυσμού κ.λπ. του Νομού Χίου εις απάντησιν επί της ερεύνης της Εφημερίδος «Ο Ταχυδρόμος» επί του θέματος «Ποιες επαρχίες της Ελλάδος είναι οι πιο φτωχές», 12 Σεπτεμβρίου 1955	212
12. (Μηνιαίες) Εκθέσεις Πεπραγμένων του Νομού Χίου σύμφωνα με τις εγκυκλίους του Υπουργείου Εσωτερικών, Μάιος 1954 έως Αύγουστος 1955	222
13. Έργα εκτελεσθέντα υπό των Δήμων και Κοινοτήτων κατά την Περίοδον 1948-1954	246
14. Παραλειπόμενα της ανάπτυξης - Αλληλογραφία μεταξύ Νομαρχίας και κεντρικής Διοίκησης	282
15. Χάρτης Χίου, Α. Σαλιάρης, 1948	298
ΙΙΙ. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΤΑΛΜΑΤΩΝ	
1. Πρόγραμμα «Πρόνοια δια της εργασίας» - Τα πρώτα βήματα	3
2. Έλεγχος διαχειρίσεων αρμοδιότητας Υπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας	64
3. Τακτοποίηση του υπ' αριθ. 716 χρηματικού εντάλματος προπληρωμής	82
4. Τακτοποίηση του υπ' αριθ. 2739 χρηματικού εντάλματος προπληρωμής	164
5. Τακτοποίηση των υπ' αριθ. 225, 57585, 8694, 55722, 5/133 και 5/269 χρηματικών ενταλμάτων	186
6. Διαχείριση υπολοίπων δημοσυντήρητου Λόχου Χωροφυλακής	220
7. Μικρά κοινωφελή έργα - από Μάρτιο 1954 και μετά	348
8. Πρωτόκολλα παραλαβής έργων - απολογισμός	383
9. Συγκεντρωτικές και απολογιστικές καταστάσεις εκτελεσθέντων και εκτελούμενων έργων	427

IV. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΡΟΝΟΙΑ - ΕΡΓΑΣΙΑ» 15/7/1951 - 31/7/1953
ΟΔΙΚΑ ΕΡΓΑ - ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΑ

1. Κατασκευή οδικών έργων με το Πρόγραμμα «Πρόνοια-Εργασία»	3
2. Πρόγραμμα «Πρόνοια - Εργασία» 15/7/1951 - 31/7/1953. Οδικά έργα που κατασκευάστηκαν και ημερομίσθια που καταβλήθηκαν - Συγκεντρωτικός Πίνακας	5
3. Οδός Βολισσού - Κεράμου, Έργο 944	7
4. Οδός Πισπιλούντος, Έργο 4370	90
5. Οδός Ποταμιάς, Έργο 4373	107
6. Οδός Βολισσού - Πυραμάς, Έργο 3184	126
7. Οδός Αγ. Μαρκέλλης - Τρυπών, Έργο 3185	167
8. Οδός Βολισσού - Αγ. Μαρκέλλης, Έργο 4369	204
9. Οδός Καρδαμύλων - Αμάδων, Έργο 944	223
10. Οδός Αγ. Ισιδώρου - Πυτιούς, Έργο 3182	295
11. Οδός Πιτυούς - Καρδαμύλων, Έργο 4780	320
12. Οδός Διευκών - Φυτών, Έργο 4371	341
13. Οδός Σιδηρούντος, Έργο 5374	356
14. Οδός Χίου - Βροντάδου, Έργο 3186	371
15. Οδός Κουρνάς - Αυγωνύμων, Έργο 4781	398
16. Οδός Βέσσης - Λιθίου, Έργο 2756	413
17. Οδός Βέσσης - Αρμολίων, Έργο 4782	422
18. Οδός Χίου - Ελάτης, Έργο 3183	449
19. Οδός Βερβεράτου - Δαφνώνος, Έργο 3183	468
20. Οδός Χίου - Πατρικών, Έργο 3183	473
21. Οδός Ευφημιανών - Καρφά, Έργο 4372	498
22. Οδός Καλλιμασιάς - Νενήτων, Έργο 3183	525
23. Οδός Καλαμωτής - Κώμης, Έργο 3183	532

V. ΔΙΑΦΟΡΑ

1. Μερικά ακόμη έγγραφα από και προς την Κεντρική Διοίκηση	3
2. Πέρα από τα τεχνικά και διαχειριστικά	51
3. Αταξινόμητα	135